

Erős és Igaz Istenünk!

Te Bernát szolgád és társai életében csodálatosan kibontakoztattad a kereszt misztériumát, amikor áldozatvállalásuk által a diktatúrák sötétségében is felragyogtattad a hit világosságát.

Kérünk, dicsőítsd meg szolgálodat szent egyházadban, hogy hitvalló életük és vértanúságuk példája ma is bátorító erőforrásunk legyen a szegény és alázatos Krisztus követésében.
Aki él és uralkodik, mindörökkön örökké.

Ámen.

Egyházi jóváhagyással (2530-1/2010)
Budapest, 2011. január 7. Erdő Péter, bíboros, prímás, érsek

**KÉRJÜK A FERENCES VÉRTANÚK KÖZBENJÁRÁSÁT
ÉS IMÁDKOZZUNK BOLDOGGÁ AVATÁSUKÉRT!**

Az imameghallgatások bejelentését és tanúk jelentkezését az alábbi címre várjuk:

Magyarok Nagyasszonya Ferences
Rendtartomány
1024 Budapest, Margit krt. 23.
Telefon: (1) 336-1689
Fax: (1) 251-5150
Web: www.ferencesek.hu
E-mail: iroda@ferencesek.hu
Adományszámla-szám: 11600006-00000000-28408844

„Látniuk kell a híveknek, hogy papok is vannak velük, ha veszély esetén gyónni szeretnének”

Károlyi Bernát, Köröstyös Krizosztom, Kovács Kristóf, Hajnal Zénó, Kiss Szaléz, Lukács Pelbárt és Kriszten Rafael ferences szerzetesek 1944 és 1954 között életáldozatukkal tettek tanúságot hitükről és emberszeretetükről. Ugyanazt tették a nemzeti szocialista, mint a kommunista időszakban: mentették az üldözötteket, kiálltak az egyházért, a kisemmizettekért. Valamennyien tisztában voltak vele, hogy a híveik melletti kitartásuk egyenlő a vértanúság vállalásával.

HÉT KRISZTUSÉRT ADOTT ÉLET

P. Kriszten Rafael (1899–1952) Budapest-Margit körüti házfőnök és plébános a zsidóüldözés idején kereszt- és menlevelekkel próbálta menteni az üldözötteket. Sebesülten, gyalog és alkalmi fuvarokra felkérve jutott el Hegyeshalomra, ahol a nunciatúrán kapott iratok segítségével, egy koncentrációs táborba tartó vasúti vagon fordítva vissza. A világháború után népkonyhát működtetett a budai kolostorban, 1950. június 19-én pedig Hatvanban az ávosok által felheccelt lakosságot próbálta lecsillapítani. A hatalom erőszakkal oszlatta fel a hatvani tüntetést, az eseményekért Rafael atyát tették felelőssé. 1951-ben életfogytiglani börtönre ítélték. 1952. szeptember 15-én halt meg a börtönben. Te, pucér Krisztus hol hagyta az ingedet? – kiáltott rá a didergő rabra a váci fegyőr.

P. Körösztos Krizosztom (1900–1944) az amerikai magyarok és a Don-kanyarba vezényelt honvédek lelkipásztori szolgálata után került Újvidékre. Az előretörő szerb partizáncsapatok, katolikusok iránti gyűlölettől vezérelve, különös kegyetlenséggel bántalmazták a magyar papokat. Közeledésük hírére Krizosztom atya többször elhagyhatta volna a veszélyzónát, ő azonban az utolsó pillanatban is azt mondta: „Amíg hívek jönnek a templomba, a pap nem hagyhatja el a rábízottakat!” A szerbek 1944. október 23-án foglalták el a várost, és még ők is azt mondták P. Krizosztomnak, hogy szabadon elmehet. Nem tette, mert rendtársait nem engedték vele. A lágerben több napon át gyóntatott, vigasztalt. Október 29-én agyonverték.

P. Lukács Pelbárt (1916–1948) meghurcolásának az volt a célja, hogy országos méretű összeesküvés irányításával lehessen vádolni P. Kiss Szalézt. Pelbárt atyát Hatvanból hurcolták el. A rendi ifjúság nevelője volt 1942-től. A mindhalálig való kitartásra buzdította a rábízottakat, miközben az irodalom, a rendtörténet és a művészetek szeretetét is próbálta elültetni bennük. Az általa írt diákhimnusz így szól: „Óh, Szent Ferenc atyánk a harcban segíts, zengje a Nap himnuszát derűs életünk.” A börtönben Olofsson Placid bencés társaként elmékedéseket vezetett és megszervezte a cellában a rózsafüzér-imádkozást, egy besúgó életét pedig megmentette társai dühétől. Finn-Kalériába hurcolták, 1948. április 18-án halt meg, iszonyatos kínok között.

P. Kovács Kristóf (1914–1944), az újvidéki rendház másik mártírja 1944-ben azzal az indokkal kérte idehelyezését, hogy vértanú akar lenni Krisztusért. A szerb partizánok őt is letartóztatták. A tanúk elmondása szerint, az elhurcoltak menetbeállítását napközben menelt, éjszaka pedig gyóntatott. Különös kegyetlenséggel bántalmazták november 2-án, majd a katonák teherautóra dobták, és Indijja község határában lelőtték. Utolsó szavai: Sic debuit esse, vagyis így kell ennek történnie.

P. Károlyi Bernát (1892-1954) a magyar ferencesek kínai missziójának alapító elöljárója. 1940-től kecskeméti házfőnök, ahol a zsidóüldözés idején az üldözöttek támasza. A szovjet csapatok közeledtével a város közelítésének irányítója, a hátrahagyott betegek megmentője és a Délvidékről érkező menekültek befogadója. Az államhatalom folyamatos zaklatásai elől elöljárói Budapestre menekítették. 1949 adventjének előestéjén a hithez való hűsége szólította fel a pasaréti híveket. Prédikációja után letartóztatták, majd koncepciós perben börtönbüntetésre ítélték. A fegyőrök kegyetlenül kínozták, de mindig megőrizte jóságát. Zuhanyzás közben titokban gyóntatott, bátorította társait, akiktől csak egy dolgot kért: szerezzenek neki egy rózsafüzért. Tudod-e fiam, hogy a Jóisten itt is velünk van? – kérdezte egyik fogolytársát. 1954. március 2-án a börtönben halt meg.

P. Hajnal Zénó (1900–1945) korábban az amerikai magyarok lelkipásztora volt. Nagyatádi házfőnökként, miután már nem tudta megvédeni a templom kriptájában a menekülteket, 1944. december 31-én Gyékényesre telepedett át a városban lakók egy csoportjával. Húsvétvasárnap a bolgár felderítőcsapatok P. Zénót és Martincsevics Pál gyékényesi plébánost is kivezényelték a faluból. A két lelkipásztort a menetelés előtt környezetük kérte, hogy cseréljék a habitust és a reverendát civil ruhára, nehogy emiatt bajuk essen. Ők azonban erre nem voltak hajlandók: - Látniuk kell a híveknek, hogy papok is vannak velük, ha veszély esetén gyónni szeretnének. Egy bolgár katona, mikor a község határában meglátta a két papot, kiszólitotta őket a tömegeből és agyonlőtte őket. Gyékényesen ekkor csak kettőjüket végezték ki.

P. Kiss Szaléz (1904–1946) rendbelépése óta vértanúságra vágyott. Szerzetesi élete során többször rá akarták bírni, hogy egy biztonságosabb jövőért hagyja el a ferences közösséget, de ő ezeknek a kísértéseknek mindig és minden nehézség közepette ellentmondott. Kisapanevelőként, igehirdetőként, újságíróként és az amerikai magyarok lelkipásztoraiként is a hit tisztaságáért, a katolikus egyházon belüli és a keresztény egyházak közötti szolidaritásért küzdött. 1946 áprilisában a gyöngyösi ifjúság számára tartott prédikációja után a templom elől hurcolták el. Az ávosok a gyónási titok meggyalázására akarták rávenni, és hamis tanúvallomást követeltek tőle Mindszenty bíboros ellen. Erre nem volt hajlandó, ezért úgy megkínózták, hogy társai alig ismertek rá. A szovjet hadbíróóság ítélte el, Sopronkőhidán végezték ki 1946. december 10-én. Mindszenty bíboros szerint a magyar egyház üldözése Kiss Szaléz perével kezdődött.